

Retrat de l'escriptor com a estudiant

Joan Garí

Després d'*Una educació francesa* i *Un país de butxaca*, Joan Daniel Bezonoff —un dels escriptors més interessants i personals de l'actual panorama de la literatura catalana— continua la seua rememoració autobiogràfica amb aquest nou títol, *Les meves universitats*. L'escriptor nord-català ja ens havia explicat, en *Una educació francesa*, que l'única cosa que havia d'agrair a la República Francesa era el seu sistema educatiu, on va entrar en contacte amb magnífics professors de literatura. Ara ha arribat el moment de saldar comptes amb aquests professors. Entra en dansa, així, l'evocació de la Khâgne i la Hypokhâgne (els cursos preparatoris per als estudis d'humanitats), cursats al liceu Masséna de Niça.

A principis dels vuitanta, Bezonoff és un jove estudiant que es deleix per conèixer a fons les dones i les ciutats. El sistema escolar vol convertir-lo en un bon francès, però ell vol aprendre occità i millorar el seu català. Al qüestionari Proust, a la pregunta "Què voldria ser?", contesta sense dubtar: "Un gran escriptor". En aquesta època François Mitterrand és el seu heroi, però prefereix assistir als mítings de Le Pen, on la concentració de dones boniques és molt més estimable. A 15 anys ja havia començat a escriure, en concret un relat autobiogràfic on contava la seua infantesa a Massy. A la Khâgne emprèn la seua primera novel·la, que comença en francès i acaba en català. Encara necessitava l'instrument decisiu, però: l'estil. D'ensenyar-li'l s'encarregaria Juli Cèsar en persona. En passar el Rubicó, Cèsar es limita a constatar: "L'endemà érem a Ravenna", mentre Ciceró va necessitar una desena de pàgines. "C'est ça le style...", li xiuxiueja un company, i en el jove Bezonoff s'esdevé una revelació instantània...

El pas decisiu per a convertir-se en catalanoescriptent el fa gràcies a la lectura

Les meves universitats

JOAN DANIEL BEZONOFF

Editorial L'Avenç
Barcelona, 2012

176 pàgines / 18 euros

del *Diccionari bàsic francès-català* de Lluís Creixell, adquirit el 5 de maig del 1986 a Cotlliure, al bulevard Voramar. No cal menysprear la influència dels diccionaris en la trajectòria dels escriptors. Jo mateix dec el mateix pas —la descoberta de la meua pròpia llengua— a la troballa del *Vocabulari castellà-valencià i valencià-castellà* de Francesc Ferrer Pas-

tor, a l'estiu del 1983 (assumim, Joan Daniel, que som ànimes bessones).

Explicar *Les meves universitats* es fa difícil, però, si es pretén descabdel·lar un fil argumental. Allò propi de la memòria és l'enumeració caòtica, el frontó on vénen a estavellar-se títols de llibres, noms de companys, perfums de dona, escenes de films, anècdotes de professors... En tot aquest caos emergeix l'estima de Bezonoff per la cultura espanyola, que tant ateny García Lorca com Luis Mariano, i que té ocasió de substanciar en una estada inoblidable a Salamanca. Gràcies a això aprèn que, com va dir Menéndez Pidal, "en España, todo lo bueno es anónimo".

No sé què més dir. Estic massa d'acord amb moltes de les afirmacions que es fan en aquest llibre, començant per l'avaluació de Marcel Proust: "Quan hàgiu acabat tots els volums de la *Recerca*, ja no podreu llegir els llibres mediocres que pul·lulen actualment i sentireu una gran buidor, una nostàlgia de l'època en què encara no havíeu llegit Marcel Proust".

De la mateixa manera, quan haureu acabat de llegir *Les meves universitats* us adonareu perfectament que Bezonoff és un dels escriptors imprescindibles d'ara mateix. I si no el llegiu estareu perdent miserablement el vostre temps.

www.oficidelector.blogspot.com

